

РЕПУБЛИКА СЕРБИЈА  
ОПШТИНА КРИВОГАШТАНИ  
Бр. 08 - 1365 / 6  
20 24 год.  
КРИВОГАШТАНИ.



## ОПШТИНА КРИВОГАШТАНИ

### Годишен план за еднакви можности на жените и мажите за 2025 година во Општина Кривогаштани

Кривогаштани Декември 2024

Врз основа на член 14 став 1 од Законот за еднакви можности на жените и мажите (“Службен весник на Република Македонија” бр. 6/12; 30/13; 166/14; 150/15, 201/15 и 53/21), член 36 став 1 точка 15 од Законот за Локална Самоуправа (“Службен весник на Република Македонија” бр. 05/02 и 202/24) и член 17 став 1 точка 43 од Статутот на Општина Кривогаштани (“Службен гласник на Општина Кривогаштани” бр. 3/11; 17/14; 10/16; 14/16, 6/19 и 9/23), Советот на Општина Кривогаштани на седницата одржана на ден ----- година донесе:  
24.12.2024

## **Годишен план за еднакви можности на жените и мажите за 2025 година во Општина Кривогаштани**

### **1. Вовед**

Рамноправноста помеѓу родовите е една од темелните вредности на уставниот поредок на Република Северна Македонија која се заснова на целосно признавање и промовирање на еднаквите можности на жените и мажите, како неизоставен предуслов за одржлив развој, уживање на човековите права и практикување на демократските вредности.

Законот за еднакви можности на жените и мажите има за цел да го промовира концептот на еднакви можности за жените и мажите во сите сфери на општествениот живот како процес на отстранување на пречките за воспоставување и остварување рамноправност меѓу жените и мажите. Со овој Закон изречно се забранува дискриминацијата како „секое разликување, искористување или ограничување врз основа на пол што го загрозува или оневозможува остварувањето или заштитата на човековите права и слободи“ како во јавниот така и во приватниот сектор, и тоа во областите на вработувањето и трудот, образованието, социјалната сигурност, културата и спортот.

Отсуството на дискриминација, како директна, така и индиректна, согласно Законот за еднакви можности на мажите и жените обезбедува „еднаков третман“ меѓу родовите. „Воведување еднакво учество на жените и мажите во сите области од јавниот и приватниот сектор, еднаков статус и третман во остварувањето на сите права и во развојот на нивните индивидуални потенцијали преку кои тие придонесуваат во општествениот развој, како и еднакви придобивки од резултатите произлезени од тој развој“ согласно Законот, значи обезбедување „еднакви можности за мажите и жените“.

Општина Кривогаштани во соработка со Комисијата за еднакви можности на жените и мажите имаат за цел да ја инкорпорираат родовата перспектива и еднаквите можности во локалната политика, да ја унапредат состојбата на жените и мажите на локално ниво и да ги реализираат стратешките цели на Законот за еднакви можности на жените и мажите.

Исто така главната задача на Општина Кривогаштани и Комисијата за еднакви можности на жените и мажите е да работат на унапредување и обезбедување еднакви можности на жените и мажите на локално ниво преку процес на изготвување и усвојување на политики, нивно спроведување, мониторинг и евалуација на постигнатите резултати.

## **2. Визија на годишниот план за еднакви можности на жените и мажите и стратешки цели**

### **2.1 Управување со човечки ресурси**

Развојот на капацитетите на човечките ресурси на локалната администрација и на членовите на комисијата за родова еднаквост е неопходност заради вметнување на родовата компонента во сите локални политики. Преку реализирање на едукативни работилници, обуки, семинари би се зајакнале капацитетите на човечките ресурси во општината и членовите на комисијата и би се подигнала свеста за важноста од учеството на жените во политичкиот и јавниот живот, а посебно во процесите на одлучување. Една од можностите за напредок е да се соработува со Комисијата за еднакви можности во Собранието на Република Северна Македонија и да се соработува со координаторите и комисиите за еднакви можности од другите општини поддржувајќи добри примери и практички од општините и комисиите кои покажале извесен напредок по одредено прашање општина со општина.

Потребно е континуирано е да се работи на унапредувањето на човековите права на родовата еднаквост, особено преку спроведување на кампањи и многубројни активности, насочени кон подигнување на свеста и знаењето на јавноста за дискриминацијата по основа на род, со цел воспоставување на општество на еднакви можности и отстранување на сите облици на дискриминација. Тоа вклучува преземање на мерки за запознавање на јавноста со Законот за еднакви можности и другото антидискриминаторско законодавство, како и спроведување на специфични активности насочени кон унапредување на општествената положба на жените припаднички на одредени ранливи групи.

## 2.2 Родово одговорно образование

Сметајќи дека образованието е најчесто проактивно во поглед на намалувањето на влијанието на женската стереотипизација која доаѓа и од домот, но и од останатото опкружување, потребна е промена на перцепцијата на родовиот идентитет. Тој е долготраен и макотрпен процес, но може да се промени само и единствено со промена на општествено поимање и разноразни обуки и предавања кој ќе бидат наменети и ќе се занимаваат со родовите разлики и нивно надминување, а тоа мора да започне од училишните клупи.

## 2.3 Вклучување на родовата перспектива во програмите, стратегиите и останатите акти и документи што ги разгледува и усвојува Советот на Општина Кривогаштани.

Вклучувањето на родовата перспектива во законите, политиките и програмите (gender mainstreaming) е важен концепт кога станува збор за еднаквите можности на жените и мажите. Тоа подразбира детектирање на областите каде што недостасуваат одредби од родов аспект во одлуките, заклучоците, програмите, плановите, со кои би се унапредила родовата рамноправност и би се воспоставиле еднаквите можности на жените и мажите. Ова значи Комисијата за еднакви можности на жените и мажите при Советот на Општина Кривогаштани да биде централно тело на локално ниво со надлежности во однос на воспоставувањето на принципот на еднакви можности на жените и мажите. Другите комисии при Советот на Општина Кривогаштани потребно е да бараат мислење од оваа Комисија за материјалите кои ги уредуваат или обработуваат прашања од значење за остварувањето на принципот на еднакви можности пред да ги достават до Советот на Општина Кривогаштани на разгледување, утврдување, односно донесување.

## 3. Оперативен план за еднакви можности на жените и мажите за 2025 година

### 3.1 Конкретни цели и активности

Ред бр.	Активности	Време на реализација	Одговорни институции	Индикатори	Буџет
1.	Организирање на трибини/едукативни предавања за подигање на свеста, информирање на граѓаните за препознавање и навремено пријавување	Тековно 2025	-КЕМ -Граѓански организации -МТСП	-Број на присутни учесници на настаните	10 000,00

	на родово базирано насилство и родова дискриминација.				
2.	Организирање обуки за заштита од користење на социјалните мрежи, спречување на врсничко насилство и сајбер насилство кај женските и машките деца.	Тековно 2025	-Граѓански организации -Општина Кривогаштани -Основни Училишта – “Манчу Матак” и “Јонче Смугрески”	Запознавање на децата со можните последици и изложеноста на ризик со користење на социјалните мрежи.	20 000,00
3.	Организирање кампања за подигање на свеста кај граѓаните за редовна здравствена заштита за рано откривање на малигни заболувања кај жените и мажите (рак на дојка, рак на грло на матка, рак на простата, рак на бели дробови, рак на дебело црево, остеопороза и др.)	Тековно 2025	-Граѓански организации -Општина Кривогаштани -Здравствен дом- Прилеп -Завод за здравствена заштита- Прилеп	-Број на присутни учесници на настанот.	10 000,00
4.	Организирање едукација/обука на женски и машки земјоделци за искористување на мерките за финасиска поддршка и самовработување.	Тековно 2025	-Граѓански организации -Општина Кривогаштани -Агенција за финасиска поддршка -МЗШВ	-Број на присутни ученици на настанот.	10 000,00
5.	Вкупно буџет				50 000,00

Имплементацијата на овој годишен план значи активна улога на клучните субјекти - Комисијата за еднакви можности, координаторот за еднакви можности, граѓанските организации и општинските основни училишта во Општина Кривогаштани при остварување на политиките за родова еднаквост, креирање, поддржување и реализирање на конкретни мерки и активности со цел подобрување на состојбата со родовата еднаквост на подрачјето на Општина Кривогаштани.

#### 4. Мониторинг и евалуација

За успешна имплементација на годишниот план за еднакви можности на жените и мажите во Општина Кривогаштани за 2025 година, потребно е да се спроведе мониторинг во периодот кој го покрива овој документ, како и евалуација за проценка на успешноста на реализацијата на годишниот план и неговото влијание на еднаквите можности на жените и мажите во Општина Кривогаштани. Основните методи и субјекти кои ќе вршат и ќе бидат искористени во мониторингот и евалуацијата се: Комисијата за еднакви можности во Советот на Општина Кривогаштани, Градоначалникот на Општина Кривогаштани и координаторот за еднакви можности кои ќе го следат текот и динамиката на спроведувањето на годишниот план за 2025 година и ќе даваат свои оценки како и предлози за неопходни промени се со цел постигнување на утврдените цели.

Претседател на Совет на  
Општина Кривогаштани  
Горан Новакоски

